

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 31 май 2021 г.
(OR. en)

9335/21

AGRI 253
FAO 22
COAFR 145
COHAF 54
CONUN 79
ENV 386
CLIMA 133
SUSTDEV 70
DEVGEN 111
RELEX 493
SAN 345

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	8949/21
Относно:	Заклучения на Съвета относно приоритетите на ЕС за срещата на върха на ООН по въпросите на продоволствените системи през 2021 г.

ПРИЛОЖЕНО на делегациите се изпращат заключенията на Съвета относно приоритетите на ЕС за срещата на върха на ООН по въпросите на продоволствените системи през 2021 г., приети от Съвета на 26 май 2021 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА
относно приоритетите на ЕС за срещата на върха на ООН по
въпросите на продоволствените системи през 2021 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ:

- Заключенията на Съвета от 17 юни 2019 г. относно действията на ЕС за укрепване на основаното на правила многостранно сътрудничество (док. 10341/19);
- Заключенията на Съвета от 8 юли 2019 г. относно подкрепа на целите за устойчиво развитие в целия свят (док. 10997/19);
- Заключенията на Съвета от 10 декември 2019 г. „Изграждане на устойчива Европа до 2030 г. – досегашен напредък и следващи стъпки“ (док. 14835/19);
- Заключенията на Съвета от 19 октомври 2020 г. относно стратегията „От фермата до трапезата“ (док. 12099/20);
- Заключенията на Съвета от 23 октомври 2020 г. „Биологичното разнообразие изисква неотложни действия“ (док. 12210/20);
- Заключенията на Съвета от 17 декември 2020 г. относно постигането на кръгово и екологично възстановяване (док. 14167/20);
- Заключенията на Съвета от 29 ноември 2019 г. относно актуализираната стратегия за биоикономиката (док. 14594/19);
- Заключенията на Съвета от 25 ноември 2019 г. относно Четвъртия доклад за напредъка по плана за действие в областта на изхранването (док. 14457/19);
- Заключенията на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно укрепване на глобалната сигурност в областта на продоволствието и изхранването (док. 14554/18);
- Заключенията на Съвета от 18 юни 2018 г. относно средносрочните приоритети на ЕС и неговите държави членки за Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) (док. 10227/18);

1. ИЗТЪКВА ОТНОВО пълната си ангажираност с Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК), Парижкото споразумение и Конвенцията за биологичното разнообразие и ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО категоричната си подкрепа за Десетилетието за действия с цел даване на нов тласък за постигането на 17-те цели за устойчиво развитие (ЦУР) до 2030 г. Ще продължим да работим в тясно сътрудничество с ООН, за да насърчаваме и засилваме действията в рамките на основано на правила многостранно сътрудничество за премахване на бедността, глада и недохранването, за защита на планетата и гарантиране на благата на мира и просперитета за всички хора, при пълно зачитане на правата на човека и човешкото достойнство.
2. ПРИВЕТСТВА инициативата на генералния секретар на ООН за свикване, в контекста на Десетилетието за действия, на срещата на върха по въпросите на продоволствените системи, с цел предприемане на решителни действия за промяна на начина, по който светът произвежда и консумира храни, така че да гарантираме нашия траен капацитет за осигуряване на безопасна и достъпна храна в достатъчно количество и здравословни хранителни режими за всички в рамките на възможностите на нашата планета. Изграждането на устойчиви продоволствени системи и здравословни модели на хранене е от съществено значение за изпълнението на Програмата до 2030 г.
3. ОЦЕНЯВА ориентирания към хората и насочен към намирането на решения характер на срещата на върха. Това е забележителна възможност за световната общност да разгледа съвместно системните и взаимосвързани предизвикателства, пред които са изправени настоящите продоволствени системи. Срещата на върха е от ключово значение и за по-доброто и по-екологосъобразно изграждане след кризата с COVID-19 и нейното разрушително социално-икономическо въздействие, което изостря неравенствата и задълбочава продоволствената несигурност и недохранването.
4. Е ИЗЦЯЛО АНГАЖИРАН да работи с държави от всички региони на света и с всички заинтересовани страни за постигане на амбициозни резултати на срещата на върха и за предприемане на ефективни последващи действия, ръководени от общите принципи на правата на човека и подхода, основан на правото на прехрана. Готови сме да участваме в тази съвместна инициатива, ръководени от Програмата до 2030 г. и визията за устойчиво, неутрално по отношение на климата и ефективно по отношение на ресурсите бъдеще, изложена в Европейския зелен пакт¹ и свързаните с нея стратегии и планове за действие, по-специално стратегията „От фермата до трапезата“² и стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.³, както и политиките на ЕС, свързани с горите, и общата селскостопанска политика на ЕС и общата политика на ЕС в областта на рибарството.

¹ Док. 15051/19 + ADD 1, [EUCO 9/19](#), [EUCO 29/19](#), [EUCO 22/20](#).

² Док. 8280/20 и 12099/20.

³ Док. 8219/20 и [12210/20](#).

5. ИЗТЪКВА ОТНОВО ангажимента си да консолидира и засили сътрудничеството си с всички органи и агенции на ООН, участващи в срещата на върха по въпросите на продоволствените системи и в последващите действия, и ги насърчава да работят в тясно сътрудничество в духа на „една ООН“.
6. ИЗТЪКВА следните общи принципи и ключови приоритети за срещата на върха на ООН по въпросите на продоволствените системи през 2021 г.:

ОБЩИ ПРИНЦИПИ ЗА ТРАНСФОРМИРАНЕ НА ПРОДОВОЛСТВЕНИТЕ СИСТЕМИ

7. Продоволствените системи оказват решаващо въздействие върху живота, здравето и благосъстоянието на хората. Те също така имат основно значение за природните ресурси и екосистемите на планетата. Настоящите продоволствени системи често имат структурни **слабости и неустойчиви тенденции**, които, заедно със съществуващите **неравенства** по отношение на достъпа до здравословни хранителни режими⁴, изискват **ускоряване на съгласуваните действия**.
8. В съответствие с основополагащия принцип на Програмата до 2030 г. да не се пренебрегва никой, преходът на световните продоволствени системи трябва да бъде **справедлив и приобщаващ** и да почива на **подход, основан на правата на човека**. Специално внимание следва да се обърне на най-бедните и най-уязвимите лица, както и на правата на местните общности и коренното население.
9. Необходими са повече усилия за справяне с **първопричините и основните фактори за продоволствената несигурност и недохранването** в световен мащаб, по-специално бедността, неравенствата, изменението на климата, загубата на биологично разнообразие, принудителната миграция и конфликтите. Във връзка с това трябва да се обърне повишено внимание на гарантирането на продоволствената сигурност и изхранването в нестабилен и хуманитарен контекст, към който трябва да се подходи от **гледна точка, интегрираща хуманитарните аспекти, аспектите на развитието и аспектите на мира** на всички равнища. Също така са необходими постоянни усилия за справяне с цикличното въздействие на продоволствената несигурност и за подобряване на **хуманитарното продоволствено подпомагане** в подкрепа на уязвимите хора и общности в контекста на конфликти.
10. Жените имат съществен, макар и подценен, принос за гарантиране на продоволствената сигурност и изхранването в световен мащаб. **Постигането на равенство между половете** и премахването на социално-икономическите и други пречки продължава да бъде от решаващо значение за **овластяването на жените и момичетата** да изпълняват пълноценно ролята си в трансформацията на продоволствените системи.

⁴ Здравословните хранителни режими са описани в [Доброволните насоки на Комитета по световната продоволствена сигурност \(CFS\) относно продоволствените системи и изхранването](#) като безопасни, разнообразни, балансирани и основани на питателни храни.

11. Предизвикателствата, свързани с трансформацията на продоволствените системи, са тясно свързани с **по-широките предизвикателства, отнасящи се до устойчивостта, биологичното разнообразие и климата**, пред които светът е изправен. Усилията в световен мащаб следва едновременно да насърчават **активното участие** и да ангажират **отговорностите на всички заинтересовани страни на всички етапи от продоволствената система**: производство, преработка, съхранение, разпространение, потребление и изхвърляне.
12. Промяната към постигане на устойчиви и издръжливи продоволствени системи трябва да се основава на **цялостен и системен подход** и да бъде подкрепена от **научни изследвания и иновации**. Във връзка с това е необходимо по-добро използване, както и усъвършенстване на **научните и основаните на факти методики** за оценка на външните икономически, екологични и социални последици от храните, включително скритите разходи, по-специално за околната среда и здравето, както и по-добро общо разбиране за полезните взаимодействия и потенциалните компромиси между и в рамките на различните измерения на продоволствените системи. Необходимо е да се обърне специално внимание на подкрепата за **сътрудничеството в областта на научните изследвания** и на подобряването на **взаимодействието между науката и политиката**, като надлежно се вземат предвид традиционните знания и знанията на коренните населения.
13. От основно значение за преустройството на моделите на производство и потребление на храни е използването на силен и интегриран **подход с участието на множество заинтересовани страни**, основан на диалог и партньорства между публичните и частните участници на всички равнища, организациите на гражданското общество, образователните институции и създателите на политики. От жизненоважно значение е да се гарантира **активното участие на всички заинтересовани страни** при справедливи условия, включително чрез **благоприятстваща формулирането и изпълнението на политики среда** и подходящи икономически и финансови стимули.
14. **Адекватните отговорни инвестиции**, както от частни, така и от публични участници на всички равнища, са от ключово значение за осигуряването на добре функциониращи продоволствени системи и за укрепването на регионалните и местните пазари. В този контекст са необходими решителни действия за насърчаване на присъединяването към **международни инструменти** и тяхното прилагане с цел **насърчаване на отговорни инвестиции** за продоволствена сигурност и изхранване, които зачитат правата на човека⁵, гарантират справедливост и прозрачност в управлението на земевладението⁶ и са съгласувани с целите в областта на климата и околната среда.

⁵ По-специално [Принципите на Комитета по световна продоволствена сигурност \(CFS\) за отговорни инвестиции в селскостопанските и продоволствените системи](#).

⁶ По-специално [Доброволните насоки на Комитета по световна продоволствена сигурност \(CFS\) относно отговорното управление на правото на владение на земя, рибарството и горите в контекста на националната продоволствена сигурност](#).

15. Трансформацията на продоволствените системи следва надлежно да отчита **връзката между селските и градските райони**, както и разнообразието на териториите и техните специфични силни и слаби страни. В това отношение важен принос може да има **териториален подход „от долу нагоре“**, при който се вземат предвид местните предизвикателства и се използват местните активи.

КЛЮЧОВИ ПРИОРИТЕТИ, КОИТО ТРЯБВА ДА ПОЛУЧАТ ПОДКРЕПА НА СРЕЩАТА НА ВЪРХА ПО ВЪПРОСИТЕ НА ПРОДОВОЛСТВЕНИТЕ СИСТЕМИ

16. Съгласно общите принципи на правата на човека, по-специално във връзка с правото на прехрана, ЕС⁷ е ангажиран да работи със своите партньори за осъществяването на целите на срещата на върха по въпросите на продоволствените системи в подкрепа на постигането на ЦУР.
17. ЕС изтъква следните междусекторни приоритети за срещата на върха, на които следва да се обърне внимание по всеобхватен и интегриран начин.

Засилване на устойчивостта и издръжливостта

18. Селското стопанство, рибарството и аквакултурата трябва да гарантират продоволствената сигурност и изхранването на нарастващото световно население по устойчив начин. Това ще изисква изоставянето на неустойчиви производствени методи и практики и увеличаването на **природосъобразните решения и екосистемни подходи**, като например агроекологични практики, биологично земеделие и агролесовъдство, както и увеличаването на капацитета за интегрирано планиране и управление на земеползването. Необходимо е да се обърне специално внимание на **ограничаването на деградацията на почвите и подобряването на тяхното здраве**. Освен това увеличеното използване на сладководни ресурси в съчетание с по-честите и интензивни периоди на суша изискват смели действия за насърчаване на **устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси**, ефективно използване на водата и предотвратяване на замърсяването на сладките води и почвите.
19. Силните **селскостопански и продоволствени политики** и ефективните глобални рамки за насърчаване на устойчивото използване на природните ресурси, включително генетичните ресурси, са от ключово значение за подпомагане на прехода към устойчиви и издръжливи продоволствени системи.

⁷ В целия документ използването на „ЕС“ не предопределя дали компетентността е на ЕС, на ЕС и неговите държави членки или изключително на държавите — членки на ЕС.

Наред с териториалните подходи, **справедливото и прозрачно производство, екологичното сертифициране и схемите за качество** са важни инструменти, които могат да се използват за постигането на тази цел. По подобен начин мерките за активизиране на **отговорната и устойчива употреба на торове, пестициди и антимикробни средства** следва да бъдат засилени, включително чрез цели за ограничаване на употребата им.

20. Опазването на океаните и сладководните води и защитата на морските екосистеми са от съществено значение за производството на храни за устойчиви и здравословни хранителни режими. Необходими са повече усилия, като се отчита решаващият принос на **рибарството и аквакултурата**, за разработване на устойчиви начини за управление на световните ресурси от морски храни. Работата в тази област трябва да се съсредоточи върху **опазването и устойчивото използване на рибните запаси**, премахването на незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов съгласно подход на нулева толерантност и върху борбата с прекомерния улов и предотвратяването на отрицателните въздействия върху околната среда. Срещата на върха следва да насърчава **сътрудничеството** по конкретни мерки за гарантирането на **ефективно управление на рибарството и устойчиво развитие на аквакултурата** и техните вериги за създаване на стойност в подкрепа на устойчивите и издръжливи продоволствени системи.
21. **Биологичното разнообразие и продоволствените системи** са силно взаимозависими. Загубата на биологично разнообразие и недоброто управление на химическите продукти и отпадъците представляват сериозна заплаха за дългосрочния капацитет за производство на храни и за устойчивостта на продоволствените системи. Необходими са спешни действия за борба с преките и непреките причини за **загубата на биологично разнообразие** в контекста на производството и потреблението на храни. Във връзка с това е от съществено значение да се ограничи **зависимостта от пестицидите и прекомерната употреба на хранителни вещества**, да се защитава и да се използва по устойчив начин **биологичното разнообразие в селското стопанство**, включително посредством агроекологични практики и биологично земеделие, и да се противодейства на причините за **намаляването на опрашители**, които са жизненонеобходими за здравето на екосистемите и продоволствената сигурност. В този контекст ЕС изтъква значението на постигането на споразумение на 15-ата среща на Конференцията на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие⁸ относно преобразяваща и амбициозна **глобална рамка за биологичното разнообразие за периода след 2020 г.**

⁸ Петнадесета среща на Конференцията на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие (CBD COP 15).

22. **Горите и агролесовъдните системи** допринасят по много начини, както пряко, така и косвено, за продоволствената сигурност и изхранването. Необходими са по-активни съвместни усилия за изпълнението на Стратегическия план на ООН за горите за периода 2017—2030 г., така че да се спре **обезлесяването и деградацията на горите в световен мащаб**, включително **незаконната сеч**, и да се управляват горите по устойчив начин, като се обръща надлежно внимание на опазването на девствените и вековните гори. Като се признава, че разрастването на селското стопанство е един от основните двигатели на обезлесяването в световен мащаб, от ключово значение е да се гарантира наличието на **прозрачни и устойчиви вериги на доставки**, включително чрез свеждане до минимум на риска от пускане на пазара на продукти, свързани с обезлесяването и деградацията на горите. За постигането на тази цел срещата на върха следва да засили **двустранното и многостранното сътрудничество** в областта на политиките и действията за насърчаване на държавите да въвеждат и прилагат амбициозни, справедливи и основани на резултати политики, насочени към борба с обезлесяването и деградацията на горите.
23. **Продоволствените системи** са едновременно силно засегнати от **изменението на климата** и важен фактор за него. Отговорните инвестиции, иновациите и цифровите технологии предлагат огромни възможности за **адаптация към изменението на климата и за смекчаване на последиците от него** в рамките на продоволствените системи. Срещата на върха следва да даде тласък на **решения, иновации и най-добри практики**, чието приложение може да бъде разширено и които могат да имат трайно въздействие за постигането на нулево равнище на глад и за всеобхватното постигане на целите в областта на климата и устойчивостта в продоволствените системи. В това отношение е необходимо да се отдели специално внимание на гаранциите за това иновациите да са налични и достъпни за най-бедните и най-уязвимите държави и общности.
24. Един **справедлив преход към кръгова икономика** може да допринесе значително за изграждането на устойчиви и издръжливи продоволствени системи. Необходими са повече усилия за намаляване на използването на невъзобновяеми природни ресурси и за укрепване на **биотехнологичните сектори**, включително чрез разгръщането на отговорни инвестиции и пазари, както и чрез насърчаването на устойчивото производство и преработка на биомаса. Освен това на **по-нататъшното развитие на потенциала на устойчивите източници на протеини** се полага да играе важна роля за доставките на храни в световен мащаб.

25. Същественото **намаляване на настоящите равнища на загуба и разхищение на храни** е от решаващо значение за прехода към устойчиви продоволствени системи. За да се постигне глобалната цел за 2030 г. за намаляване наполовина на разхищението на храни на равнище търговия на дребно и потребители и намаляване на загубата на храни по веригите на производство и доставка (включително загубите след прибиране на реколтата), е необходимо да се обърне специално внимание на насърчаването на междусекторното и публично-частното сътрудничество; на подкрепата за образователните мерки и мерките за повишаване на осведомеността; на насърчаването на ефективното използване на ресурсите и кръговия дизайн на опаковките на храните; на безопасното използване на странични продукти и рециклирането на хранителните отпадъци; на отговорното подобряване на срока на годност на продуктите и засилването на мониторинга и докладването относно загубата и разхищението на храни по цялата верига за доставки на храни.
26. От решаващо значение е да се гарантира **достоеен поминък и жизнен стандарт** за първичните производители и за всички работещи по цялата хранителна верига, включително чрез мерки за социална закрила. Следва да се обърне специално внимание на важната роля на **дребните земеделски стопани, семейните земеделски стопани и дребните производители в рибарството и аквакултурите и горското стопанство**. За да им се даде възможност да използват пълноценно потенциала си за стимулиране на прехода към устойчиви продоволствени системи, от съществено значение е да им се предостави по-добър достъп до пазари, производствени активи и ресурси, финанси и застраховане; да им се предложи по-добро управление на правото на владение на земя, на водните и риболовните зони, справедливи условия на труд и достойни хигиенни съоръжения; да се засили достъпът им до научни изследвания, знания, технологии и иновации; и да се признае ролята на местните и късите вериги на доставки.
27. Приобщаващият процес на преход изисква надлежно признаване на ключовата роля на **коренното население и местните общности в продоволствените системи** чрез засилване на тяхното овластяване и защита на техните права. От съществено значение е също така да се подобрят перспективите и жизненият стандарт на **жените и младите хора** в селските райони. Срещата на върха следва да подчертае необходимостта от устойчиви и ускорени действия за тази цел.
28. Необходими са непрекъснати усилия за справяне с продоволствената несигурност и недохранването при извънредни и продължителни кризисни ситуации. В това отношение **хуманитарната хранителна помощ** представлява ключов елемент от хранителната устойчивост, като защитава живота и поминъка и позволява по-бързо възстановяване.

Необходимо е да се направи повече за насърчаване на **по-ефективни механизми за продоволствено подпомагане**, включително изпреварващи действия, парични преводи и местни доставки на хранителни продукти, които могат също да спомогнат за намаляване на въздействието на хуманитарните интервенции върху околната среда и да подпомогнат местните продоволствени системи.

Насърчаване на здравословното хранене чрез устойчиви продоволствени системи

29. Настоящите **модели на потребление на храна** трябва да станат по-устойчиви. Потребителите играят решаваща роля в това отношение. Подкрепата и насърчаването на устойчиви, безопасни, здравословни и разнообразни модели на хранене, включително растителни храни, чрез **подобряването на хранителната среда, образованието, повишаването на осведомеността и достъпа до информация**, следва да бъдат неразделна част от глобалните усилия за трансформиране на продоволствените системи. Във връзка с това трябва да се обърне специално внимание на насърчаването на ясната комуникация с потребителите, по-специално чрез прозрачни **системи за етикетиране** и образование в областта на храненето.
30. Наред с продължаващите съвместни усилия за премахване на глада и за борба с продоволствената несигурност е необходимо да се обърне специално внимание на нарастващата тежест на **недохранването** във всичките му форми, включително едновременното наличие на недохранване с **наднормено тегло, затлъстяване** и други **свързани с хранителния режим незаразни болести**. Специално внимание следва да се обърне на хранителните режими, от които се нуждаят **децата и юношите**, за да растат и да развият пълния си потенциал, включително чрез програми за хранене в училищата. Международните насоки относно политиките за насърчаване на здравословното хранене са от съществено значение, особено за най-бедните и възрастните хора, както и за жените и децата, живеещи в ситуации на нестабилност. ЕС подкрепя разширеното използване на показатели за минимално разнообразие на хранителния режим с цел наблюдение на практикуването на разнообразни хранителни режими сред групите от населението.
31. Отговорните **пазарни практики** и целенасочените **ценови политики** могат да играят важна роля за подпомагане на хората да правят добър избор на храни, като същевременно допринасят за **по-голяма прозрачност на пазара** и по-справедливо обезщетение за производителите. Също така е необходимо да се обърне специално внимание на насърчаването на засиленото използване на **устойчиви политики за обществени и частни поръчки** и интегрирането на доброволни стандарти за устойчивост в тези политики.

32. Срещата на върха следва да насърчава ефективни мерки за увеличаване на **достъпността и ценовата достъпност на здравословното хранене чрез устойчиви продоволствени системи**, включително за уязвимите групи.

Укрепване на безопасността на храните и общественото здраве

33. Гарантирането на безопасността на храните, предоставяни на потребителите, е от първостепенно значение. Това изисква способност за адекватно **проследяване на храните по цялата хранителна верига** и за **свеждане до минимум на рисковете**, включително на етапите на преработка на храни и търговия на дребно с храни, както и за ефективна **борба с измамите с храни**. Във връзка с това ЕС потвърждава отново пълната си подкрепа за важната работа на **международните органи по стандартизация**, по-специално Комисията по Кодекс алиментариус, Комисията по фитосанитарните мерки (СРМ) в рамките на Международната конвенция по растителна защита (IPPC) и Световната организация по здравеопазване на животните (ОИЕ). При разработването от страна на тези организации на основани на науката и фактите международни стандарти следва надлежно да се отчита устойчивостта на продоволствените системи.
34. Основно изискване за успешната трансформация на продоволствените системи е пълното прилагане на **подхода „Едно здраве“**, тъй като здравето на хората, животните, растенията и на тяхната споделена среда са неразривно свързани. В това отношение **тристранното сътрудничество** между Световната здравна организация (СЗО), Световната организация по здравеопазване на животните (ОИЕ) и Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) следва да бъде допълнително засилено и **разширено**, така че да включва при равни условия **Програмата на ООН за околната среда (UNEP)**. В този контекст ЕС приветства новосъздадената **експертна група на високо равнище „Едно здраве“** с участието на ФАО, ОИЕ, СЗО и UNEP.
35. **Антимикробната резистентност (АМР)** е основна заплаха за здравето на хората и животните и за производството на безопасни и устойчиви храни. ЕС ще продължи да се застъпва категорично за **отговорна, разумна и устойчива употреба на антимикробни средства** и отново призовава за постепенното премахване на употребата им като растежни стимулатори. На срещата на върха следва да се подчертае спешната необходимост от увеличаване на глобалните усилия за изпълнение на **глобалния план за действие относно АМР от 2015 г.** чрез подхода „Едно здраве“.

36. Превенцията и подготвеността за **зоонозни заболявания** са от жизненоважно значение. ЕС изтъква необходимостта от засилване на механизмите за контрол и реагиране и от разработване и по-добро прилагане на международните насоки за по-строги мерки за безопасност и хигиена, по-специално в контекста на Световната организация по здравеопазване на животните (OIE). В това отношение следва да се обърне изцяло внимание на рисковете от **появата и предаването на нови зоонози**, свързани с животновъдството, както и на човешката намеса в екосистемите и дивите видове. Необходими са повече усилия за смекчаване на тези рискове, включително чрез засилени мерки за борба с незаконната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна.

Допринасяне за устойчивостта и издръжливостта на продоволствените системи чрез търговия

37. Откритата, прозрачна и основана на правила международна търговия, която е в съответствие с правилата на Световната търговска организация (СТО) и санитарните и фитосанитарните стандарти, играе важна роля за гарантирането на достъп за всички до достатъчни, безопасни и здравословни хранителни режими. **Многостранныте и двустранните търговски споразумения могат да бъдат важен инструмент за постигане на амбициозни цели за устойчивост по отношение на продоволствените системи**, по-специално в ключови области като ефективното прилагане на Парижкото споразумение и Конвенцията за биологичното разнообразие; устойчивото управление на водите, земите и горите; борбата срещу обезлесяването и незаконно добития дървен материал; борбата с по-нататъшното разпространение на АМР и предотвратяването му; насърчаването на устойчива и разумна употреба на пестициди; подобряването на хуманното отношение към животните; и защитата на достойните условия на труд. ЕС ще продължи да работи с търговските си партньори, по-специално развиващите се страни, и да ги подкрепя, за да съпътства прехода към устойчиви продоволствени системи. Освен това ЕС изтъква отново подкрепата си за усилията за **реформиране на СТО** с оглед засилване на приноса на СТО за устойчивото развитие.
38. Наред с международната търговия следва да се отдаде дължимото признание на приноса, който **регионалната и местната търговия** може да има за устойчивите и издръжливи продоволствени системи, включително чрез **къси вериги на доставки**. Изграждането, укрепването и подобряването на **достъпа до регионални и местни пазари** е от жизненоважно значение за осигуряването на взаимно допълване между местните, регионалните и глобалните продоволствени системи, като по този начин се повишава както устойчивостта, така и издръжливостта на продоволствените системи.

Нови финансови решения и бизнес модели

39. Необходими са нови **финансови решения и бизнес модели** за заинтересованите страни, включително подкрепа, когато е целесъобразно, чрез смесено финансиране, механизми за споделяне на риска и застрахователни схеми, за да се насърчат устойчивите продоволствени системи. Те следва по-специално да насърчават **достъпа до финансиране за устойчиви и отговорни инвестиции в продоволствени системи**, с акцент върху дребните и семейните земеделски стопани и малките и средните предприятия. **Механизмите за отчетност** и предпазните мерки за предотвратяване на потенциални конфликти на интереси са от ключово значение в това отношение.
40. Стимулите, които са вредни за околната среда, биологичното разнообразие и климата, следва постепенно да бъдат премахнати. Във връзка с това ЕС приветства приемането на **системата на ООН за икономически сметки за околната среда** и призовава за по-нататъшна работа за насърчаване на използването на **отчитането на природния капитал** от лицата, отговорни за вземането на решения в цялата продоволствена система.

Подобряване на научните знания и осигуряване на силна връзка между науката и политиката

41. За да се разберат по-добре предизвикателствата и възможностите, свързани с трансформацията на продоволствените системи, и да се определят приоритетите за действие, следва да се извършат допълнителни **основани на науката и фактите оценки** на продоволствените системи на световно, регионално и национално равнище.
42. По подобен начин, за да вземат добре информирани решения относно бъдещето на продоволствените системи, правителствата, частният сектор, научноизследователските институции, организациите на гражданското общество и потребителите се нуждаят от достъп до **най-добрите технически и социално-икономически познания**, като се отдава дължимото признание на традиционните и местните знания. В това отношение ЕС се ангажира да засили **трансфера на знания, иновации и технологии**.
43. Срещата на върха следва да допринесе за **укрепване на управлението на продоволствените системи** на различни равнища, включително чрез механизми с участието на множество заинтересовани страни и междуправителствени механизми, и да осигури **силна връзка между науката и политиката**, за да се даде възможност за вземане на напълно информирани политически решения.

44. Във връзка с това ЕС отчита централната роля на **Комитета по световната продоволствена сигурност (CFS)** и на неговата **група от експерти на високо равнище по въпросите на продоволствената сигурност и изхранването (HLPE)**. Срещата на върха следва да насърчи държавите и всички заинтересовани страни да засилят възприемането и прилагането на инструментите на политиката на CFS. Във връзка с това ЕС изтъква по-специално значението на **наскоро приетите Доброволни насоки на Комитета по световната продоволствена сигурност (CFS) относно продоволствените системи и изхранването** и призовава за широкото им прилагане.

ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СРЕЩАТА НА ВЪРХА

45. ЕС е решен да постигне **амбициозен резултат** от срещата на върха по въпросите на продоволствените системи, който ще **катализира трансформацията на продоволствените системи**, с подход, основан на правото на прехрана, чрез обща визия, отразена в **ясна, изпълнима програма**, съгласувана с договореностите за мониторинг и докладване на ЦУР.
46. Ефективните последващи действия във връзка със срещата на върха ще изискват **силно сътрудничество на ООН и укрепване на текущите инициативи на ООН** за постигане на ЦУР, като същевременно се избягва дублирането или припокриването на работните направления. ЕС подчертава, че е важно да се използват по най-добрия начин **съществуващите междуправителствени и институционални механизми**, за да се гарантира, че резултатите от срещата на върха ще доведат до нови действия и ще стимулират напредъка, както и за да се измери и анализира въздействието на срещата на върха в по-широкия контекст на Програмата до 2030 г. За тази цел е необходимо **тясно сътрудничество и координация между съответните агенции и форуми на ООН**, и по-специално Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО), Международния фонд за развитие на селското стопанство (ИФАД), Световната продоволствена програма (СПП), Комитета по световната продоволствена сигурност (CFS), Световната здравна организация (СЗО), Програмата на ООН по околната среда (UNEP), Конвенцията на ООН за борба с опустиняването (UNCCD), Световната организация по здравеопазване на животните (OIE), Комисията по Кодекс алиментариус и Международната конвенция по растителна защита (IPPC).

47. Необходимо е специално внимание, за да се гарантира, че **результатите от срещата на върха** са надлежно взети предвид при **многостранны инициативи и предстоящи събития**, като срещата на върха на тема „Изхранване за растеж“ (Токио, декември 2021 г.), Световната конференция по въпросите на аквакултурите (Шанхай, септември 2021 г.), 26-ата Конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (Глазгоу, ноември 2021 г.), 15-ата конференция на страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие (Кунмин, октомври 2021 г.), 15-ото заседание на Конференцията на страните по Конвенцията на ООН за борба с опустиняването (септември 2021 г.), Конференцията на ООН за океаните (Лисабон, 2022 г.), срещата на високо равнище „Stockholm 50+“ (Стокхолм, 2022 г.) и насрочената за 2023 г. Конференция на ООН за водата (Ню Йорк, 22—24 март 2023 г.).

Действия и инициативи на равнище ЕС

48. ЕС има за цел да бъде водещ пример по отношение на напредъка в процеса на трансформация след срещата на върха, заедно със своите партньори и всички заинтересовани страни, и е готов да насърчава **съюзи и партньорства** за тази цел.
49. Като част от своите по-широки политически действия за постигане на продоволствена сигурност и изхранване и за изпълнение на Програмата до 2030 г. в ЕС и извън него, ЕС се стреми в отношенията си с търговските си партньори да постави по-силен акцент върху устойчивите продоволствени системи с оглед на съвместно постигане на успешен преход на световно равнище. Съответно ЕС възнамерява да включи **специална глава относно устойчивостта на продоволствените системи в търговските споразумения на ЕС**, по които понастоящем се водят преговори, и да засили сътрудничеството в тази област с държави, които вече са сключили търговски споразумения с ЕС.
50. ЕС също така е решен да продължи текущите си усилия за развитие на **устойчива и издръжлива продоволствена система на ЕС** и е готов да сподели своите знания, експертен опит и опит със своите партньори. **Основните краткосрочни и средносрочни действия и инициативи**, които ЕС възнамерява да предприеме за тази цел, по-специално в контекста на своите „Европейски зелен пакт“ и стратегия „От фермата до трапезата“, включват:
- разработването на законодателна рамка на ЕС за устойчиви продоволствени системи;
 - изготвянето, заедно с всички съответни заинтересовани страни, на кодекс за поведение за отговорни стопански и маркетингови практики;

- разработването на обвързващи цели за намаляване на хранителните отпадъци въз основа на новата методика за измерване на хранителните отпадъци;
- разработването на „Насоки за устойчива аквакултура“, за да се гарантира устойчиво производство на храни от устойчиво управлявани аквакултури;
- изготвянето на законодателство за избягване или свеждане до минимум на пускането на пазара на ЕС на продукти, свързани с обезлесяване или деградация на горите, както и допълнителни инициативи за спиране на обезлесяването и насърчаване на устойчивото управление на горите;
- разработването на мерки за увеличаване на земеделската земя в ЕС в рамките на биологичното земеделие, за увеличаване на биологичните аквакултури и за увеличаване на потреблението на биологични продукти;
- разработването на мерки за постигане на количествени цели за намаляване на пестицидите, антимикробните средства и загубите на хранителни вещества;
- стартирането на инициативи в контекста на „Хоризонт Европа“ в подкрепа на амбициозни международни и трансдисциплинарни проекти за научни изследвания и иновации за устойчиви продоволствени системи (включително чрез партньорство под надслов „Безопасни и устойчиви продоволствени системи за хората, планетата и климата“);
- подготовката на „инициатива на ЕС за улавяне на въглероден диоксид“ за сертифициране на поглъщанията на въглерод въз основа на стабилен и прозрачен мониторинг и проверка;
- разработването на предложение, което има за цел да осигури хармонизирана, научно обоснована схема за етикетиране на хранителната стойност върху лицевата страна на опаковката и устойчива рамка за етикетиране;
- стартирането на инициативи за стимулиране на промяната на състава на преработените храни, включително, когато е приложимо, определянето на максимално допустими количества за определени хранителни вещества, и за ограничаване на популяризирането на храни с високо съдържание на сол, захар и/или определено съдържание на мазнини;
- преразглеждането на програмата на ЕС за насърчаване на селскостопанските и хранителните продукти и схемата на ЕС за училищата, както и подкрепата на ЕС за обществените поръчки за храни с цел подобряване на производството, наличността и възприемането на здравословен и устойчив начин на хранене;

- подобряването на готовността за справяне с продоволствени кризи, засилване на изпреварващите действия за справяне с продоволствените кризи и по-нататъшното привеждане в действие на Световната мрежа за борба с продоволствените кризи по оста „Хуманитарна помощ, развитие и мир“.
-